

ANALÝZA

31. 10. 2016

Postavení českého trhu práce v rámci EU

Pravidelná analýza se zaměřuje na mezinárodní porovnání vybraných indikátorů trhu práce v členských zemích EU. Průměrná míra zaměstnanosti 20-64letých v zemích EU28 ve 2. čtvrtletí roku 2016 opět vzrostla a je nejvyšší od konce roku 2008. Ke stanovenému cíli členskými zeměmi EU chybí v průměru pouhých 3,9 procentních bodů. Na druhé straně i nezaměstnanost v EU dosáhla od roku 2009 svého minima. V České republice míra nezaměstnanosti ve 2. čtvrtletí roku 2016 překonala úroveň nízké nezaměstnanosti roku 2008.

Míra zaměstnanosti ve věku 20-64 let je v České republice stále sedmá nejvyšší v EU

Podle strategie Evropa 2020 je cílem dosáhnout míry zaměstnanosti 20-64letých v zemích EU28 v průměru 75 %. Ve 2. čtvrtletí 2016 tato míra v zemích EU28 výrazně vzrostla, dosahovala v průměru 71,1 procent. Míra zaměstnanosti mužů (76,9 %) převyšuje míru zaměstnanosti žen o 11,6 procentních bodů.

Tabulka seřazená od nejvyšších hodnot k nejnižším ukazuje, že si stále vysokou míru zaměstnanosti udržují severské státy včetně baltických zemí, některé země západní Evropy a naše republika. Nejvyšší míry zaměstnanosti již dlouhodobě dosahuje Švédsko (81,5). Naopak nejnižší míra zaměstnanosti je v Řecku (56,6 %), kde je zaměstnaná méně než polovina žen. Téměř ve všech zemích EU se zaměstnanost meziročně zvýšila. V Maďarsku se podařilo zvýšit celkovou míru zaměstnanosti o 2,7 procentního bodu.

Téměř ve všech státech EU se úroveň zaměstnanosti v 2. čtvrtletí 2016 zvedla a cílovou hranici 75 % překročilo celkem osm států včetně České republiky a nově i Litvy (Švédsko, Německo, Estonsko, Dánsko, Spojené království, Nizozemsko, Česká republika a Litva). Na druhé straně je míra zaměstnanosti stále velmi nízká v jižních státech unie. Kromě Řecka se to týká hlavně Chorvatska, Itálie, a Španělska, kde nepracuje více než třetina populace v tomto produktivním věku.

Ve všech členských zemích je míra zaměstnanosti mužů více či méně vyšší než míra zaměstnanosti žen. Míra zaměstnanosti mužů významně vzrostla téměř ve všech zemích EU28. Nejvyšší míra zaměstnanosti mužů byla ve 2. čtvrtletí roku 2016 opět v České republice (84,4 %), poté ve Švédsku (83,3 %). Míru zaměstnanosti žen suverénně vede Švédsko s 79,7%. V ČR zaměstnanost žen dosáhla 68,4%.

Ve 2. čtvrtletí 2016 se Česká republika již po několikáté zařadila na sedmé místo mezi země EU28, když míra naší zaměstnanosti (76,5 %) převyšovala průměr EU28 dokonce o 5,4 procentních bodů. Ze sousedních států mělo ve 2. čtvrtletí 2016 vyšší míru zaměstnanosti pouze Německo (78,5 %), Rakousko dosáhlo téměř srovnatelně vysoké úrovně s ČR. V Polsku a na Slovensku byla celková zaměstnanost nižší zhruba o 6 až 7 procentních bodů.

ANALÝZA
Tabulka 1 Míra zaměstnanosti 20-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	2. čtvrtletí 2016			Rozdíl v p. b. 2. Q 2016 - 2. Q 2015		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Švédsko	81,5	83,3	79,7	0,9	0,7	1,2
Německo	78,5	82,7	74,2	0,8	1,0	0,5
Estonsko	77,7	81,6	73,9	1,5	1,4	1,6
Dánsko	77,7	80,7	74,6	1,3	0,5	2,1
Spojené království	77,6	83,1	72,1	1,1	1,1	1,0
Nizozemsko	77,0	82,5	71,6	0,7	0,7	0,7
Česká republika	76,5	84,4	68,4	1,7	1,4	2,0
Litva	75,4	76,5	74,3	2,2	2,5	1,9
Rakousko	74,9	79,1	70,8	0,7	0,7	0,8
Finsko	73,9	75,8	71,9	0,7	1,4	-0,2
Lotyšsko	73,5	75,2	72,0	0,9	0,6	1,3
Maďarsko	71,4	78,6	64,5	2,7	2,9	2,5
EU28	71,1	76,9	65,3	1,2	1,3	1,0
Slovensko	70,6	73,7	67,3	1,2	0,3	2,2
Portugalsko	70,5	74,2	67,1	1,0	1,6	0,4
Lucembursko	70,4	76,5	64,1	-1,5	-0,9	-2,2
Francie	70,2	74,0	66,6	0,5	0,5	0,4
Irsko	70,0	76,1	64,1	1,4	1,1	1,7
Slovensko	69,9	77,2	62,5	2,4	2,2	2,6
Kypr	69,8	75,0	65,1	1,1	2,2	0,1
Malta	69,5	83,3	55,1	1,6	2,3	0,8
Polsko	69,1	76,0	62,3	1,7	1,9	1,6
Bulharsko	68,0	71,3	64,6	1,4	1,5	1,2
Belgie	67,3	72,5	62,1	0,6	1,6	-0,5
Rumunsko	66,6	75,4	57,6	0,0	0,2	-0,4
Španělsko	63,7	69,4	58,1	1,7	1,9	1,7
Itálie	62,1	72,2	52,0	1,5	1,7	1,1
Chorvatsko	62,1	66,5	57,7	1,2	1,4	0,9
Řecko	56,6	66,3	47,2	1,5	2,3	0,8

Zdroj: Eurostat

Nezaměstnanost ve věku 15-64 let je stále v naší republice nejnižší

Nezaměstnanost téměř ve všech členských zemích EU v meziročním srovnání klesla. Průměrně míra nezaměstnanosti za státy EU28 ve 2. čtvrtletí činila dokonce 8,7 %, což je nejnižší hodnota od roku 2009. V České republice byla míra nezaměstnanosti v daném období vůbec nejnižší, dosahovala 4,0 %, u mužů dokonce 3,5 %. Na druhé místo se zařadilo Německo také s nízkou úrovní nezaměstnanosti 4,2 %. Německo si stále udržuje nejnižší míru nezaměstnanosti u žen, ta ve 2. čtvrtletí činila 3,9 procent.

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

V porovnání s ostatními sousedními státy byla míra nezaměstnanosti zhruba o 2 procentní body vyšší v Rakousku (6,2 %) a v Polsku (6,3 %). Pod evropským průměrem zůstalo Slovensko s 9,7 %.

Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti 15-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	2. čtvrtletí 2016			Rozdíl v p. b. 2. Q 2016 - 2. Q 2015		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Česká republika	4,0	3,5	4,7	-1,0	-0,7	-1,3
Německo	4,2	4,6	3,9	-0,6	-0,6	-0,4
Spojené království	4,9	5,0	4,7	-0,7	-0,8	-0,6
Malta	4,9	4,5	5,6	-0,6	-1,1	0,3
Maďarsko	5,1	5,3	4,9	-1,8	-1,4	-2,2
Rumunsko	6,1	6,8	5,1	-0,9	-1,0	-0,7
Dánsko	6,1	5,9	6,4	-0,1	-0,1	0,1
Lucembursko	6,2	5,6	6,9	0,8	0,7	0,8
Rakousko	6,2	6,7	5,6	0,3	0,4	0,2
Polsko	6,3	6,4	6,1	-1,2	-1,1	-1,5
Nizozemsko	6,3	5,9	6,7	-0,7	-0,8	-0,6
Estonsko	6,7	7,8	5,4	0,1	1,1	-1,2
Švédsko	7,7	8,2	7,3	-0,8	-0,4	-1,1
Slovinsko	7,9	7,2	8,6	-1,4	-1,2	-1,8
Belgie	8,0	7,9	8,0	-0,4	-1,5	0,8
Litva	8,2	9,7	6,8	-1,4	-1,3	-1,4
Bulharsko	8,2	9,0	7,2	-1,8	-2,0	-1,6
EU28	8,7	8,6	8,8	-0,9	-1,0	-0,8
Irsko	8,8	10,1	7,2	-1,2	-1,3	-1,1
Slovensko	9,7	8,5	11,1	-1,6	-1,6	-1,7
Lotyšsko	9,7	10,9	8,6	-0,2	-0,8	0,4
Francie	9,7	10,1	9,3	-0,5	-0,7	-0,2
Finsko	10,2	10,4	10,0	-0,7	-1,1	-0,3
Portugalsko	11,3	11,3	11,3	-1,1	-1,3	-0,9
Itálie	11,7	10,9	12,9	-0,6	-1,0	-0,1
Kypr	12,3	12,1	12,5	-2,5	-3,1	-2,0
Chorvatsko	13,0	12,6	13,4	-2,8	-3,1	-2,5
Španělsko	20,1	18,5	22,0	-2,4	-2,6	-2,1
Řecko	23,3	19,5	27,9	-1,5	-2,2	-0,7

Zdroj: Eurostat

Nejvyšší míra nezaměstnanosti se nadále udržuje zejména v státech jižní Evropy. Nezaměstnanost v těchto zemích klesá rychleji i tak lze konstatovat, že u Řecka a Španělska z osob ve věku 15-64 let, které by chtěly pracovat, byla více než pětina nezaměstnaná. Významně nižší míra nezaměstnanosti byla i v některých státech střední Evropy a v Bulharsku. Maďarsko s 5,1 % se řadí již na pátou pozici v tabulce hodnot seřazených od nejnižší

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

nezaměstnanosti. Stejně meziroční snížení o 1,8 procentních bodů zaznamenalo Bulharsko (8,2 %) a dostává se tak nad evropský průměr. K průměru za státy EU(28) se blíží míra nezaměstnanosti na Slovensku (s 9,7 %).

Klesající tendenci má i nezaměstnanost mladých ve věku 15-24 let

Převážně demografické změny mají v současné době vliv na nezaměstnanost mladých ve věku 15-24 let. Míra nezaměstnanosti mladých stejně jako míra nezaměstnaných v produktivním věku stále klesá, v meziročním srovnání téměř ve všech členských zemích EU. Mírně vyšší je nezaměstnanost mužů než žen. Do situace v nejmladších skupinách produktivního věku i z genderového pohledu zasahuje skutečnost, že podstatná část se zatím připravuje ve školách na výkon budoucího povolání. Z dostupných údajů vyplývá, že největší nezaměstnanost mladých lidí měli v Řecku (49,1 %) a Španělsku (46,5 %). Jasně první pořadí s nejnižší nezaměstnaností mladých si stále udržuje Německo s celkovou nezaměstnaností 7,3 %, u mužů dosahovala míra nezaměstnanosti 8,5 %, u žen 5,9 %. V České republice se míra nezaměstnanosti 15-24letých snížila a dosáhla ve 2. čtvrtletí 2016 hodnoty 10,0 %, to je téměř o 9 p. b. méně než průměr EU28.

Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti 15-24letých v členských zemích EU (v %)

Země	2. čtvrtletí 2016		
	celkem	muži	ženy
Německo	7,3	8,5	5,9
Česká republika	10,0	10,1	10,0
Dánsko	10,6	12,0	9,1
Rakousko	10,8	12,4	9,0
Nizozemsko	10,9	11,5	10,3
Malta	10,9	:	13,7
Spojené království	12,9	14,6	11,1
Maďarsko	13,3	13,0	13,7
Estonsko	13,4	15,4	:
Slovinsko	13,7	13,9	13,5
Bulharsko	14,4	15,3	13,0
Litva	15,7	16,3	14,9
Polsko	16,9	17,2	16,6
Lucembursko	17,8	:	:
EU28	18,7	19,5	17,7
Lotyšsko	18,9	25,0	11,1
Irsko	19,0	20,6	17,0
Belgie	19,2	21,3	16,5
Rumunsko	19,4	18,8	20,5
Slovensko	20,6	17,7	25,7
Švédsko	22,9	24,7	21,1
Francie	22,9	23,1	22,6

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

Finsko	26,3	27,1	25,4
Kypr	26,8	25,2	28,1
Portugalsko	26,9	25,8	28,2
Chorvatsko	29,7	27,8	32,2
Itálie	35,5	35,1	36,1
Španělsko	46,5	45,8	47,3
Řecko	49,1	46,1	52,5

Zdroj: Eurostat

: - údaj není k dispozici

Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle se v ČR pohybuje na úrovni průměru EU

Při celkovém poklesu nezaměstnanosti se podíl dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a déle) na celkové nezaměstnanosti - v průměru za EU28 meziročně snížil o 1,6 p. b. na 47,8 %. V České republice se podíl dlouhodobě nezaměstnaných (43,6 %) meziročně snížil až o 3,3 procentních bodů. V 2. čtvrtletí 2016 se tak sledovaný ukazatel za Českou republiku dostal dost pod úroveň EU28 (rozdíl o 4,2 p. b.). Dlouhodobá nezaměstnanost je velkým problémem zejména v Řecku (72,1 %), dále pak na Slovensku, v Bulharsku a Itálii, s podílem okolo 60 procent. Nejnižší podíl dlouhodobě nezaměstnaných je naopak v severovýchodních státech, které se přitom vyznačují nízkou celkovou nezaměstnaností.

Tabulka 4 Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle na celkovém počtu nezaměstnaných ve věku 15-64 let (v %)

Země	2. čtvrtletí 2016			Rozdíl v p. b. 2. Q 2016 - 2. Q 2015		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Řecko	72,1	71,6	72,4	-1,0	-0,6	-1,5
Slovensko	60,6	61,9	59,3	-7,8	-7,1	-8,6
Bulharsko	60,4	60,1	60,7	-2,8	-4,3	-0,6
Itálie	60,0	59,9	60,1	-0,3	-0,3	-0,4
Portugalsko	56,4	58,9	53,7	-1,6	0,3	-3,5
Slovensko	55,2	53,8	56,6	3,7	5,3	2,1
Belgie	53,1	50,8	55,8	1,0	-3,0	6,3
Chorvatsko	53,0	58,6	46,9	-9,8	-4,2	-15,9
Irsko	52,9	60,3	40,7	-4,5	-2,8	-7,4
Rumunsko	51,4	51,8	50,7	7,7	7,5	8,2
Španělsko	48,9	46,0	51,7	-3,6	-5,6	-1,7
Maďarsko	48,2	47,1	49,7	2,3	-0,8	6,0
EU28	47,8	47,9	47,6	-1,6	-1,9	-1,2
Francie	47,7	49,4	45,7	2,5	3,2	1,8
Kypr	46,6	52,8	40,3	-0,2	3,0	-3,3
Nizozemsko	44,3	45,4	43,2	-0,6	-2,6	1,5
Česká republika	43,6	42,1	44,9	-3,3	-6,3	-0,8
Německo	42,2	44,7	38,8	-3,3	-2,4	-4,6
Lotyšsko	40,6	43,3	37,3	-2,5	-2,4	-2,1
Litva	39,1	39,3	38,8	-6,4	-6,0	-6,9

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

Malta	37,0	40,1	:	-8,2	-19,4	
Lucembursko	35,7	36,9	34,5	3,8	6,0	1,7
Polsko	35,6	36,9	34,1	-5,2	-3,3	-7,5
Rakousko	34,3	37,3	30,1	5,1	6,7	2,7
Estonsko	30,2	32,6	26,2	-13,9	-7,1	-22,6
Spojené království	28,0	31,1	24,3	-4,0	-4,9	-2,9
Finsko	23,1	24,6	21,3	2,6	1,9	3,4
Dánsko	21,7	22,8	20,5	-5,6	-5,9	-5,4
Švédsko	18,2	19,0	17,1	-1,6	-2,7	-0,6

Zdroj: Eurostat

: - údaj není k dispozici

Kontakt

Ilona Mendlová

Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí

Tel.: 274 054 380

E-mail: ilona.novakova@czso.cz